

«МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІҢ ЖАҢА МОДЕЛІ»

(МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІ РЕФОРМАЛАУДЫ
ТҮБЕГЕЙЛІ ӨЗГЕРТУ БАРЫСЫНДА МЕМЛЕКЕТ
ҚАЙРАТКЕРЛЕРІ, ХАЛЫҚ ҚАЛАУЛЫЛАРЫМЕН
ЖҮРГІЗІЛГЕН СҰХБАТ, МАҚАЛАЛАРДАН ҮЗІНДІЛЕР)

«Служение Родине должно стать смыслом государственной службы и всех патриотов. Иначе все наши проекты, самые прогрессивные и безукоризненно разработанные, не приведут к результату, который от нас ждут казахстанцы — для которых мы, государство, и существуем».

Н.А. Назарбаев

2008 жылғы маусым айында өткен Мемлекеттік қызмет мәселелері жөніндегі халықаралық конференцияда ел Президенті мемлекеттік қызметті реформалауды түбегейлі өзгерту туралы бастама көтерді. Қалыптасқан жүйені жан-жақты талдап, халықаралық тәжірибені зерделеп, ұзақ талқылау өткізгеннен кейін былтырғы жылғы 21 шілдеде Мемлекет басшысы Мемлекеттік қызметтің жаңа моделінің тұжырымдамасын бекітті.

«Қазақстан-2030» Стратегиясының ережелері негізге алына отырып Тұжырымдамада жаңа модельді қалыптастырудың мынадай үш тұғырлы мақсаты жасалды:

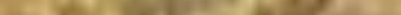
- 1) мемлекеттік қызмет жүйесіндегі тиімді кадр саясаты және адами капиталды басқару жүйесі;**
- 2) мемлекеттік қызметтер көрсетудің жоғары сапасы және мемлекеттік органдар қызметінің тиімділігі;**
- 3) мемлекеттік қызметшілердің оң имиджі және мінез-құлық этикасы.**

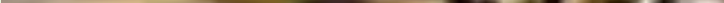
Мажилис Парламента в первом чтении одобрил законопроект «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам государственной службы», предусматривающий введение норм служебной этики для госслужащих Казахстана и не допускающий

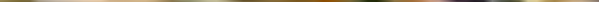
подбо
агентст

корреспондент
нной службы
ом обществе.

Действительный профессор ой солидную
профессора ения штатов,

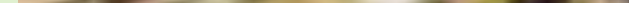
ПОДВЕДОМСТВУ. государственству.

На ной. В итоге в

а «Реформа и

модерн...на», который

ЯВ... ИСКОГО ОПЫТА

государств кта являются

государстве и Президенте

государств, а также с учетом опыта, накопленного в ходе реализации пилотных проектов, и опытом с

экспертами из Европы. Финансовое обеспечение проекта закреплено за ЕС, а сам

проект будет реализован в течение четырех лет – 2012–2016 годы – консорциумом

КОНСАЛТИНГОВЫХ КОМПАНИЙ.

– Один из актуальных вопросов, обсуждаемых сегодня в обществе, – «кочевка» команды того или иного руководителя при его назначении на новое место работы. Какие механизмы предусмотрены в документе, для того чтобы сломать порочную практику?

– Законодательством «О государственной службе» обеспечивается защита прав административных государственных служащих. Закреплена норма о том, что смена политических госслужащих не может служить основанием для прекращения службы административными служащими.

Принятая в 1999 году редакция Закона предусматривала занятие вакантных должностей только на конкурсной основе, однако поправками 2003 года внедрен институт назначений в порядке перевода, который в настоящее время дает возможность для смены кадров в случае смены первого руководителя, особенно в регионах.

Главой государства даны поручения о прекращении так называемой практики «командных перемещений». В связи с этим законопроектом предусматривается сокращение возможностей для внеконкурсных назначений.

Назначения в порядке перевода будут осуществляться только внутри государственных органов, а перевод в другие государственные органы – допускаться только в случаях, определяемых Главой государства.

Учитывая, что перед «командным перемещением» идет так называемая «расчистка мест», законопроектом выделяется такой состав дисциплинарных правонарушений, как «неправомерное назначение лиц на должности и/или их освобождение», «неправомерное наложение дисциплинарных взысканий на административных госслужащих».

Соответственно, предусматривается ответственность должностных лиц за незаконные кадровые решения.

– Будет ли Агентство по госслужбе рассматривать в необходимых случаях вопросы привлечения к дисциплинарной ответственности госслужащих, отнесенных к корпусу «А»?

– В соответствии с Правилами наложения дисциплинарных взысканий на административных госслужащих в Агентстве создана и действует Дисциплинарная комиссия уполномоченного органа по делам государственной службы, в полномочия которой входит рассмотрение дисциплинарных дел служащих категорий С-1, С-2, С-3, С-4, совершивших коррупционные правонарушения, влекущие дисциплинарную ответственность, а также допустивших нарушения Кодекса чести.

Соответственно, дисциплинарные дела в отношении служащих категории В-1 рассматриваются Комиссией при Президенте РК по вопросам борьбы с коррупцией.

Серікбай Нұрғисаев, Мәжіліс депутаты, Экономикалық реформа және өңірлік даму комитетінің мүшесі: Шенеуніктер - билік етушілер емес, халыққа қызмет көрсетушілер. //Айқын газеті. -2012. 16 қараша.

Заң жобасы Мемлекеттік қызметке кірудің тиімді әрі айқын тетіктерін, бағалау және мансаптық жоспарлау жүйесін енгізу, басқарушылық корпусын құру, сондай-ақ қызметшілерді ынталандырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды жетілдіру арқылы мемлекеттік аппараттың кәсібилігі мен тиімділігін арттыруға бағытталған..

- Серікбай Өрікбайұлы, билік десе, командалық көші-қон мен сыбайлас жемқорлық дейтін жазымсыз әрекеттердің оралатындығын жасыра алмаймыз. Тіптен Елбасының өзі бұл келеңсіздіктерді тоқтатуды қаниама рет айтса да, жалғасып келеді. Жаңа заң мұндай бассыз-дықтарды қанишалықты ауыздықтай алады?

- Иә, еліміздегі мемлекеттік басқару жүйесінде негізінен, екі мәселе бар.

Біріншісі - лауазымды қызметке тағайындау барысында тамыр-таныстық пен жершілдікке бой ұру. Білім, тәжірибе, біліктілік деген қасиеттердің барлығы оның қасында ескерлімей, тасада қала береді.

Екіншісі - әрине, командалық жүйемен көшіп-қону. Командасымен шұбырып жүретін әкімдер мен министрлерге талай мәрте ескертулер жасалды. Бірақ нақты заң жүзінде шектеу қойылмағандықтан, толыққанды тоқтамағаны да рас. Нақты фактілермен мысал келтірсем, 2011 жылы 7882 қызметкер органдар арасында ауысу тәртібімен тағайындалыпты. Бұл жалпы мемқызметтегі кадр жасақтаудың 36 пайызын құрайды. Талқылаудан өткен заңда бұған түбегейлі тыйым салынады.

Ерсұлтан Бектұрғанов, Мәжіліс депутаты, «Нұр Отан» ХДП фракциясының мүшесі. Білікті мамандарға басымдық беріледі // Айқын газеті. -2012. 15 қараша.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың 2011 жылғы 21 шілдедегі Жарлығымен бекіткен мемлекеттік қызметтің жаңа моделі тұжырымдамасына және үстіміздегі жылғы Қазақстан халқына арнаған Жолдауына сәйкес Парламент Мәжілісіне еліміздің кейбір заңнамалық актілеріне мемлекеттік қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы заңының жобасы келіп түсті. Ол Мәжілістің барлық комитеттерінде мұқият қаралып, бірнеше жұмыс тобында және арнайы «дөңгелек үстелде» талқыланып, тиісті ұсыныстар енгізілді.

Аталған заң жобасында қойылған негізгі мақсаттардың бірі - 1999 жылы қабылданған «Мемлекеттік қызмет туралы» Қазақстан Республикасының заңын кейінгі он екі жыл ішіндегі саяси жүйедегі, экономикадағы, қоғамдық қатынастардағы өзгерістерге байланысты мемлекеттік басқару жүйесін оңтайластыру, сонымен қатар еліміздегі және шетелдердегі мемлекеттік қызметтегі озық тәжірибелерді ескере отырып, одан әрі жетілдіру болып табылады.

Әлеуметтік-экономикалық жаңғырту мақсатындағы алда тұрған міндеттердің орындалуына мемлекеттік басқару жүйесін білікті кадрлармен қамтамасыз ету тікелей әсер етеді. Сол себепті кадрларды іріктеу, алдын ала даярлау, орынды тағайындау, ауыстыру және қызметте лайықты жоғарылату мәселелеріне қойылатын талаптардың деңгейі осы жобада біршама айқындалған. Жалпы, мемлекеттік қызметшілерге қойылатын талаптардың жоғарылауымен қатар, оларды әлеуметтік қорғау шаралары да жетілдірілген.

Басқарушы деңгейдегі қызметкерлердің білікті саяси тобын дайындау, жоғары білікті кадрлар құрамын жасақтау, заман талабына сай мамандардың стратегиялық резервін жасау осы заң аясында жүзеге асырылатын болады.

Бұл құжатта үш корпустан тұратын мемлекеттік лауазымдардың жаңа тізілімін енгізу жобаланған. Бірінші - бұл мемлекеттік саяси қызметшілер, екінші және үшінші - тиісінше басқарушылық және атқарушылық корпустарынан тұрады.

В Казахстане за последние десятилетия достигнуты определенные успехи в реформировании государственной службы, создана необходимая законодательная база, определены статус, права и обязанности госслужащих, регламентированы полномочия госорганов.

Концепцией новой модели госслужбы предусматривается совершенствование системы мотивации и оплаты труда госслужащих. Введение новых механизмов стимулирования в государственном секторе дополняется системой оценки деятельности государственных служащих с учетом объема и качества работы, степени ответственности, повышения профессионализма и не в последнюю очередь соблюдения Кодекса чести.

Особое внимание будет уделяться вопросам совершенствования системы обучения. Сегодня ставится задача в соответствии с потребностями каждого госслужащего направлять его на учебу. Для них будут открыты двери лучших международных центров обучения, Национальная школа государственной политики, Академия государственного управления при Президенте, региональные центры обучения госслужащих.

Марат Дәуешов, Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігінің Мемлекеттік қызмет және кадр саясаты бөлімінің меңгерушісі. Мемлекеттің кадр саясаты – Қазақстанның табысты өркендеуі мен дамуының кепілі
// Егемен Қазақстан.- 2012.-20 қараша.

Мемлекеттік қызметті құру мен жетілдіру жөніндегі байыпты да жүйелі жұмыс жүргізілгенін ұлттық саясаттың маңызды басымдықтарының қатарына жатқызуға болады.

Ең алдымен, мемлекеттік қызметшілерді саяси және әкімшілік мемлекеттік қызметшілерге жіктеу ұсынылып және олардың құқықтық мәртебелері мен қызмет өткеру ерекшеліктері айқындала отырып, түбегейлі жаңа қадам жасалды.

Екіншіден, заң арқылы әкімшілік мемлекеттік лауазымдарға орналасу кезінде міндетті түрде конкурстық іріктеуден өту, оны өткізудің негіздері мен реті белгіленді. Бұл шара мемлекеттік қызметке нақты білімі мен қажетті басқару тәжірибесі бар кәсіби даярлығы жоғары мамандарды тартуға мүмкіндік туғызды.

Үшіншіден, саяси және әкімшілік мемлекеттің кадр резервін жасақтау және олармен жұмыс істеу ережелері қабылданды.

Және соңғысы, заңда мемлекеттік қызметшілерді құқықтық және әлеуметтік қорғауды күшейтуге, сыбайлас құқық бұзушылықты болдырмауға бағытталған нормалардың негізі қаланды.

В Академии государственного управления при Президенте республики состоялась первая онлайн-конференция по обсуждению Послания Главы государства.

В конференции приняли участие профессорско-преподавательский состав, магистранты и докторанты академии, сотрудники Агентства по делам государственной службы, а также представители региональных центров обучения госслужащих со всех областных центров страны. Основная цель

С до

Как отметил
достижении и
чтобы оправ

А этому, как
Главой госуда
акты РК и
синонимом по
кадров, а

Казахстана до 2050
того из ее пунктов.
зумента выступили
рации Президента
Алихан Байменов.
ответственность в
лжны сделать все,
анин почувствовал
х в стране реформ.
подписанный вчера
законодательные
ужба должна стать
иболее достойных
признания личных
заслуг.

Председатель агентства сообщил, что в скором времени планируется создать Национальную комиссию по кадровой политике и аналогичные региональные комиссии, на основе решений которых будут формироваться резерв госслужащих корпуса «А» и осуществляться назначения на управленческие должности. Предполагается, что в состав Нацкомиссии войдут представители Администрации Президента, Парламента, Правительства, Министерства юстиции и самого профильного ведомства.

Бауыржан Байбек, Қазақстан Республикасы Президенті Әкімшілігі басшысының орынбасары. Қазақ тілін білмейтін әкім қызметке тағайындалмайды//Айқын газеті. -2012. 28 желтоқсан.

Елбасының «Қазақстан - 2050 стратегиясы - қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» Қазақстан халқына арнаған Жолдауын жүзеге асыру мемлекеттік басқару саласына айрықша міндет жүктейтіні анық.

- Бауыржан Қыдырғалиұлы, Президенттің таяудағы Жолдауы мен стратегиялық жоспарынан Қазақстанның жаңа келбетін көріп отырмыз. Енді маңызды құжатта белгіленген тың бағыттар турасында тарқатып айтсақ. Алдымен елдің де, шетелдің де назарын аударған ауыл әкімдерін сайлау мәселесіне тоқталайық. Бұл қашан басталады және қандай жүйеде жүргізіледі?

-... ауыл әкімдерін сайлау 2013 жылдың ортасынан басталады. Сайлау тәртібі былай: аудандық мәслихатқа аудан әкімі кемінде екі үміткерді ұсынған соң, халық атынан өкілдік ететін депутаттар дауыс беру арқылы білімі мен біліктілігі, іскерлік қабілеті мен бағдарламасына қарап сайлайды. Егер сайланған әкім өзіне жүктелген міндеттерді орындамаса немесе округтегі тұрғындар оның мәселе шешуге қабілетсіз екендігін айтып шағымданса, аудан әкімі Мемлекеттік қызмет туралы заңға сәйкес оны өкілеттілігінен айыру жөнінде шаралар қабылдай алады.

- Ал өзге аудан-қала, облыс әкімдері ше? Аталған лауазым иелеріне қатысты қандай өзгерістер бар?

- Жаңа айтылған 2,5 мыңнан астам ауыл әкімі жалпы әкімдердің 90 пайызын құрайды. Қалған аудан-қала әкімдерінің саны - 212. Бұлардың жұмысын бағалау мен бақылау арқылы жандандыруды көздеп, жаңа жүйені енгіздік. Айталық, бақылауды күшейту үшін тексеру комиссиялары құрылып, аймақтарға бөлінген республикалық трансферттердің тиімді жұмсалуды қарап шықтық.

- Сонда мемлекеттік тілді білмесе, әкім орынтағынан айырылады ғой?

Президент жақында барлық әкімдерді жинап, жиын өткізгенде осыны ескертіп айтты.

– Токтамыс Кадошевич, какой смысл вкладываете вы лично в понятие «государственная служба»?

– В моем понимании – это служение нации, обществу. Деятельность государственных служащих во все времена должна быть подотчетной обществу. Только так можно достичь необходимого уровня социального оптимизма, в основе которого всегда лежит доверие простых граждан к представителям исполнительной власти.

– Как вы относитесь к дополнению в законопроект о госслужбе, согласно которому при приеме на некоторые должности будет применяться детектор лжи?

– Вот именно, что при принятии только на некоторые наиболее коррупциогенные вакансии применение полиграфа вполне уместно.

Вместе с тем в ходе прохождения конкурса на все руководящие государственные должности, на мой взгляд, в обязательном порядке должно использоваться также и психометрическое тестирование.

При приеме на работу необходимо протестировать будущего госслужащего и на уровень его логического мышления. Разумеется, самую объективную оценку профессиональных качеств того или иного кандидата можно будет дать позже, исходя из конечного результата его деятельности.

Планируется совершенствование институтов и механизмов управления персоналом государственной службы. Будет введена ежегодная оценка в целях определения эффективности и качества работы государственных служащих, которая станет основой для принятия кадровых решений и поощрения. Вводятся институты наставничества, карьерного планирования, ротации, предусматриваются стажировки. Произойдет повышение роли кадровых служб государственных органов, более четкое определение их функций, полномочий и ответственности.

Впервые в закон вводится отдельная глава о служебной этике, которая предусматривает нормы, согласно которым государственные служащие обязаны проявлять вежливость и корректность в обращении с гражданами, служить примером уважительного отношения к государственным символам, не допускать случаев подбора и расстановки кадров по признакам родства, землячества и личной преданности.

Принятие данных нововведений приведет к новому витку развития системы государственной службы.

**МЕМЛЕКЕТТІК КАДР САЯСАТЫН ЖЕТІЛДІРУ БАРСЫСЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК
ҚЫЗМЕТТІҢ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҮЛГІСІ ДҮНИЕГЕ КЕЛДІ.**

Корпус «А»

«А» корпусын ұлттық (500-ге тарта лауазымды тұлға) және өңірлік (әрбір облыста 150-200 қызметші) деңгейде құру жоспарланып отыр.

«А» корпусының лауазымдарына Президенттің тапсырмасына сәйкес басқарушылардың жаңа легі, мемлекеттің алдында тұрған міндеттерді тиімді шеше алатын жоғары білікті мамандардан құралуға тиісті кадр резервіне алынған тұлғалар қатарынан тағайындалмақ. Резервті жасақтауға және басқарушылар корпусындағы лауазымдарға тағайындауға жауапты орган болып қызметінің басты принципі жариялылық пен ашықтық болып табылатын Президенттің жанындағы Ұлттық комиссия болып белгіленді.

Корпус «Б»

«Б» корпусындағы мемлекеттік қызметшілердің негізгі міндеті – «А» басқарушылық корпусындағы мемлекеттік қызметшілер белгілейтін мемлекеттік саясатты (атқарушылық қызмет) іске асыру.

Мемлекеттік әкімшілік қызмет лауазымдарына қабылдау кадр резервінен ғана жүзеге асырылатын болады. Бос әкімшілік лауазымдарға орналасуға арналған конкурстық рәсімдерге мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері өткізетін кадр резервіне іріктеуден өткен тұлғалар мен тиісті сертификат алғандар ғана қатыстырылады.

Конкурстан тыс басқа мемлекеттік органдардан ауыстыру ретімен лауазымға орналасуға жол берілмейтін болады, бұл мемлекеттік органдар аппаратының тұрақтылығын арттырады. Конкурс рәсімін өткізу мерзімі бұрынғыдай ұзаққа созылмайтын болады. Мемлекеттік қызмет стажы 15 жылдан кем емес мамандар тестілеуден босатылады.

Мемлекеттік қызметкерлердің біліктілігі кәсіби шеберлігі биік болған сайын, мемлекетіміздің де өміршендігі, күш-қуаты арта түспек.

Н.Ә.Назарбаев